

Luca
Stevenson

Že več kot desetletje je seksualni delavec. Dela tako v Veliki Britaniji kot v Franciji in občasno v nekaterih drugih zahodnoevropskih mestih, večinoma v nočnih barih ali na ulici. Zadnja tri leta je osrednji koordinator ICRSE, ki združuje 79 organizacij za pravice seksualnih delavcev v Evropi in Aziji in približno 150 posameznikov, ki se ukvarjajo s prostitucijo.

Naše osrednje sporočilo je, da je seksualno delo – delo

Tekst

Patricija Maličev

Foto

osebni arhiv, Reuters

»Sredi svojih dvajsetih sem se za nekaj mesecev odpravil na potovanje po Evropi in zgodilo se je, kar se mladim na poti velikokrat zgodi, da mi je zmanjkalo denarja. Sedel sem na železniški postaji v manjšem italijanskem mestecu, lačen in žejen, ko je k meni pristopil moški in mi ponudil, da mi ga za nekaj denarja povleče. Privolil sem in potem me je peljal še na večerjo. Tako sem nadaljeval pot po Evropi, s pomočjo svojega telesa. Oglaševal sem se na spletu, glede na to, kje sem trenutno bil. V Barceloni sem se zadržal dlje, delal kot fant na poziv ali pa sem kruzal po železniških postajah, predvsem v Belgiji in Barceloni. Danes imam svojo bazo v Londonu. Polovico časa delam kot spolni delavec, drugi del pa posvetim angažmaju za mednarodni odbor za pravice seksualnih delavcev v Evropi (ICRSE). Tako kot drugi seksualni delavci in delavke oziroma samozaposleni in prekarni delavci opravljam več del hkrati.«

Luca Stevenson v Ljubljano prihaja kot eden od gostov 6. srečanja mreže ProSPol, na katerem bo govora o primerjavi evropskih politik do prostitucije. Srečanje bo od 21. do 23. marca na različnih lokacijah potekalo v organizaciji dr. Mojce Pajnik z Mirovnega inštituta. Razprave bodo poskušale osvetliti, zakaj ostaja seksualno delo v mednarodnem prostoru relativno nevidno; v tem smislu bo pripravljenih več javnih dogodkov, namenjenih premislekom o prostituciji in seksualnemu delu.

“

Luca, kako se je po vaših izkušnjah seksualno delo spremenilo, kako opazate spremembe, ne samo glede ponudbe in povpraševanja?

Število seksualnih delavcev iz leta v leto narašča, prihodki strank pa so iz leta v leto nižji. Slednje se pozna tudi pri naših zaslužkih. Občasno delam v Franciji, kjer je debata o kriminalizaciji strank še povečala stigmatizacijo seksualnih delavcev. V Franciji je trenutno politična volja po »popolni odpravi prostitucije« izredno močna, zato so spolni delavci deležni še večje diskriminacije, nasilja in stigmatizacije.

Kaj imate pri svojem delu najraje?

Ne gre za to, kaj imam pri svojem delu rad in česa ne. Seksualno delo, tako kot drugi seksualni delavci, opravljam izključno samo zato, da nekaj zaslužim. Ima sicer nekaj prednosti, predvsem to, da si sam odrejam urnik dela in da je to delo, v primerjavi z drugim, za katero ne potrebuješ kvalifikacij, bolje plačano. Ima pa tudi izrazito negativne plati, predvsem stigmatizacijo in seveda kriminalizacijo. Mednarodni odbor za pravice seksualnih delavcev v Evropi nasprotuje kriminalizaciji seksualnega dela in se zavzema tudi za umik kriminalizacije seksualnega dela iz kazenskega prava

– samo tako bi lahko vlade zagotovile človekove pravice spolnih delavcev. Vse dokler bo seksualno delo kriminalizirano, posredno ali neposredno prek zakonov, uperjenih proti seksualnim delavcem, njihovim strankam ali tretjim osebam, bodo ti delavci izpostavljeni vse večjemu tveganju nasilja, vključno s policijskim nasiljem, aretacijami, izsiljevanjem, deportacijami in drugim kratenjem človekovih pravic.

V čem je razlika med legalizacijo in dekriminalizacijo seksualnega dela? Zdi se, da je dekriminalizacija bolj »tiha« in da za seksualne delavce omogoča več manevrskega prostora.

Dostop do osnovnih človekovih pravic bi bil mogoč samo, če bi bila dosežena popolna dekriminalizacija. Delna dekriminalizacija bi seksualno delo potisnila v še bolj stigmatizirano območje, saj bi ravno posredniki bili tisti, ki jim je zdaj najbolj v interesu, da njihovo delovanje ne pride na plano. Legalizacija bi namreč pomenila, da bi bili seksualni delavci izpostavljeni še več pravilom in uredbam, ki pa jim ne bi bili najbolj v korist – ena od takšnih je na primer obvezno testiranje za HIV in spolno prenosljive bolezni. V nekaterih državah, kjer je seksualno delo legalizirano, to v resnici pomeni, da so seksualni delavci kriminalizirani in se soočajo z represivnimi politikami, ki pogosto kratkajo človekove pravice.

Najglasnejša nasprotnica dekriminalizacije prostitucije je tako imenovana industrija reševanja, ki promovira nordijski oziroma švedski model, ta pa vsebuje predvsem zavzemanje za kriminalizacijo strank in odpravo trgovine z ljudmi, ne da bi se pri tem obregnil ob strukture, ki dejansko omogočajo trgovino z ljudmi in izkoriščanje spolnih delavcev – organizirane kriminalne združbe. Kako se v komiteju soočate s tem?

ICRSE in druge evropske organizacije seksualnih delavcev vztrajamo, da smo seksualni delavci in delavke ves čas vključeni v razprave o politikah in zakonih, ki nas zadevajo. Spolni delavci in delavke smo sposobni sami govoriti zase, industrija reševanja, ki nas viktimizira, pa naj pre-

neha enačiti spolno delo s trgovanjem z ljudmi. Tu gre za propagando, ki vztraja, da smo vsi seksualni delavci žrtve in ne zmoremo govoriti sami zase. Še najbolj ranljivi seksualni delavec lahko govori zase. Ali kot je zapisala indijska pisateljica in aktivistka Arundhati Roy: »'Neslišni' ne obstaja, obstajajo samo posamezniki, ki so jih namerno utišali ali jih namerno nočejo slišati.«

Migranti in begunci seksualni delavci predstavljajo ranljivo skupino tako kot seksualni delavci kot migranti ali begunci – kaj pomeni, da je nekdo nedokumentiran migrant, begunec in hkrati seksualni delavec?

V Zahodni in Srednji Evropi največ seksualnih delavcev predstavljajo prav dokumentirani oziroma nedokumentirani migranti ali tisti, ki so v procesu pridobivanja dokumentov. Vsak primer je nekaj specifičnega, zato težko govorim v njihovem imenu, zagotovo pa se vsak od njih vsakodnevno pri svojem delu in tudi sicer sooča z rasizmom, seksizmom, diskriminacijo zaradi dela, ki ga opravlja, pri čemer morajo tisti, ki nimajo državljanstva katere od držav EU, pogosto plačevati dolgove tihotapcem z ljudmi. Na tej točki se najpogosteje zgodi enačenje seksualnega dela s trgovanjem z ljudmi. Seksualni delavci, ki so migranti in nimajo ustreznih dovoljenj za bivanje, so nedokumentirani, se soočajo še s hujšimi preprekami, ki jim onemogočajo, da bi govorili v svojem imenu, o svojih potrebah in pravicah. Migrantski seksualni delavci pogosto delajo v izkoriščevalskih delovnih razmerjih in so tarče nasilnežev in kriminalnih združb. Ti se zanašajo, da nasilja ne bodo prijavili policiji, ker so nedokumentirani in nimajo dostopa do pravne zaščite ter socialnih in zdravstvenih storitev. V razmerah, ko ni pravih rešitev za begunsko krizo, smo zaskrbljeni zaradi naraščajoče stigmatizacije in nasilja, s katerima se soočajo migrantski seksualni delavci in delavke. Zaskrbljeni smo tudi zaradi ukrepov kriminalizacije migracij, ki jih sprejemajo vlade držav članic EU, namesto da bi sprejele socialne politike, ki bi zaščitile vse migrante in migrantke.

Zaradi trenutne izrazite vidnosti pravic seksualnih delavcev in vse večje podpore dekriminalizaciji se zdi, da je ta čas zelo primeren za refleksijo o tem, kako zahteve seksualnih delavcev sovpadajo z družbenim bojem delavcev, žensk, migrantov in ljudi iz sfere LGBT. Kako se prepletajo njihova zavzemanja za pravičnejše življenje?

Seksualni delavci smo najprej ljudje, družinski člani, hčere, sinovi, bratje, matere ..., šele nato smo seksualni delavci. Dejstvo je, da bi nas odprava prostitucije pahnila ne samo na rob preživetja, tam, kjer že tako po večini smo, ampak tudi na rob človečnosti – še bolj bi bili izpostavljeni nasilju. Mnogo seksualnih delavcev je istospolno usmerjenih in družba jih zaradi tega vsakodnevno stigmatizira in diskriminira: zato se mnogi geji, na primer, odločijo za prostitucijo, ker je to edini način, da pridejo do zaslužka, v nekaterih primerih celo, da se izognejo nasilju v družini. Med letoma 2008 in 2014 je bilo na svetovni ravni umorjenih 1700 transspolnih ljudi, večinoma žensk. Med njimi je bilo več kot 65 odstotkov spolnih delavk. Stopnjevanje nasilja do ljudi, ki niso konformni po spolu, je treba posebej tematizirati in nasilje obenem ustaviti. Naše osrednje sporočilo je, da je seksualno delo – delo. To pa si ljudje pogosto napačno razlagajo, da je seksualno delo kot katerokoli delo ali kariera. Seveda je za nekatere med nami odločitev lahko tudi neke vrste kariera, a za večino je odločitev za to vrsto dela bila le najboljše od najslabših možnosti. Število prekarnih delavcev v Evropi strmo narašča, s tem pa narašča tudi število seksualnih delavcev, zato je ena od osrednjih zahtev gibanj za pravice seksualnih delavcev ta, da s priznanjem osnovnih človekovih pravic omogočajo več možnosti